

Fijne
zomer!

Archipel Willemspark

Berichten uit de buurt ... blijf op de hoogte!

Nieuw
Kinder-
pagina
— p.10

Front Doors
A Feast
of Colors
— p.05

Re5vals
In Karin's
schoenen
— p.08

De vrouwen
rondom Frits
Lapidoth
— p.11

Wat speelt
er in de wijk?
Bezoek de
buurtwebsite

archipelwillemspark.nl

't Klokhuis vernieuwd

Aan de nogal stoffige uitstraling van buurtcentrum 't Klokhuis lijkt met een vernieuwd, klein en actief Stichtingsbestuur een einde te kunnen komen. We praten met de nieuwe voorzitter, Tjebbe Ypma, en de nieuwe secretaris, Patricia Maitland. Wat wordt er anders?

Tjebbe: 'We willen onze maatschappelijke functie gaan waarmaken en als buurtcentrum proactiever worden. Er kan veel meer dan nu. We kunnen helpen om de sociale cohesie in de wijk te versterken, een van de prioriteiten van de nieuwe wijkagenda. Ook de gemeente, die ons subsidieert, wil meer levendigheid. We moeten écht iets laten zien. We zijn er voor de héle wijk, maar zeker ook met speciale aandacht voor bijvoorbeeld eenzame mensen of voor de vele internationale buurtbewoners.'

Patricia: 'Ook de inrichting gaan we aanpakken want de uitstraling is nu toch wel echt één van een jaren vijftig kantoor. Opschilderen, aantrekkelijker meubilair, andere vloerbedekking dan grijs linoleum. De tuin wordt onder handen genomen, wordt groener, duurzamer en prettiger. Omdat we zelf weinig middelen ter beschikking hebben hopen we erg op medewerking van buurtgenoten. Buurtbewoners die bruikbaar meubilair over hebben kunnen zich direct bij ons melden. Leunstoelen, eettafels, schemerlampen, voorlopig is dat allemaal welkom. We zouden het ook mooi vinden als wijkbewoners mee willen helpen met schilderwerk of zich als gastvrouw/gastheer of als vrijwilliger voor onze andere activiteiten willen inzetten.'

Tjebbe, Mekki en Patricia.

't
KLOK-
HUIS

Tjebbe: 'We gaan wijkcontacten binnen de muren van 't Klokhuis intensiveren. Door samen te eten, samen gesprekken te voeren. De benedenruimte moet, ook qua inrichting, een gezellige huiskamerfunctie kunnen vervullen waar je met plezier komt om wat te drinken of met anderen uit de buurt te praten. We willen lezingen hiernaar toe halen. Mensen met verhalen, met films, met muziek mobiliseren. Ik ben bijvoorbeeld van plan om, ook ten behoeve van jongere generaties en juist omdat we een van oorsprong Indische buurt vormen, de Indische cultuur weer boven tafel te krijgen en de interesse daarin voor de toekomst te bewaren. We hopen dat mensen met verhalen en beelden komen.'

**“
We zijn er
voor de héle
wijk, maar
zeker ook
met speciale
aandacht
voor bijvoor-
beeld eenzame
mensen**

Patricia: 'Als het goed gaat komt er af en toe ook een 'Repair Café' waar we mensen helpen om kapotte, maar waarschijnlijk nog goed bruikbare spullen als koffiezetmachines, platenspelers, kleding of wat dies meer zij in oude glorie te herstellen. Een bijdrage aan de circulaire economie.'

Tjebbe: 'En we willen ook buiten 't Klokhuis gezamenlijk dingen ondernemen. Nu is 't Klokhuis bijvoorbeeld in de zomermaanden potdicht en gebeurt er niets terwijl er altijd wel behoefte aan activiteit is. Waarom dan niet met een buurtgroepje een wandeling door de duinen of in de stad organiseren?'

Patricia: 'In November bestaat 't Klokhuis 50 jaar. Dat gaan we vieren en we willen dat er op dat moment ook echt al wat voelbaar is van de nieuwe wind die gaat waaien.'

Helpt u mee?

Wie aantrekkelijke spullen voor de inrichting van 't Klokhuis beschikbaar heeft of op enigerlei wijze als vrijwilliger bij activiteiten van 't Klokhuis betrokken wil zijn kan rechtstreeks contact opnemen met Tjebbe tj.ypma@kpnmail.nl of Patricia info@maitland.be. AH

**50-jarig
't Klokhuis
krijgt een
make-over**

Wie heeft gezellige spullen, Perzische lopers of tapijten, schemerlampen, en dergelijke? En wil ze weggeven aan ons wijkcentrum?

't Klokhuis viert het 50-jarig bestaan in november. Zijn er mensen die nog leuke foto's hebben van gedenkwaardige momenten uit 't Klokhuis verleden?

Graag voor beide verzoeken contact opnemen met Patricia Maitland, info@maitland.be

Vergroenen

**Gratis
bomen
actie**

Duurzaam Den Haag en de Gemeente geven gratis bomen weg om Den Haag groener, mooier, rustgevender en duurzamer te maken. Aanvragen kan tussen 27 mei en 22 juli 2024. Per huishouden maximaal één boom, de voorraad is beperkt en er geldt een aantal spelregels. Kijkt u voor meer informatie op de website.

bomenvoordenhaag.nl
duurzaamdenhaag.nl

Koningsdag 2024 was een groot succes! Ondanks de buien, hebben we er samen een onvergetelijke dag van gemaakt. Onze dank gaat uit naar alle vrijwilligers en sponsors die hebben bijgedragen aan dit geweldige feest. Op naar volgend jaar!

Met koninklijke groet, Het Oranje Comité

For our International Residents

On page 5 of this newspaper you will find *The Page in English*. You will also find a lot of information and news about the neighborhood on the neighborhood website. archipelwillemspark.nl

scant u mij

Meld u aan voor de nieuwsbrief

Ontvang iedere 14 dagen een nieuwsbrief in uw mail met het actuele nieuws uit Archipel\Willemspark. Scan de QR of ga naar de website om u aan te melden. archipelwillemspark.nl

Page 05
**The Page
in English**

Wijkwijzer

A/W

Bewonersorganisatie Archipel\Willemspark

Celebesstraat 4, 2585 TJ Den Haag
 ☎ 070 404 95 80 (of 070 350 35 11)
 secretariaat@archipelwillemspark.nl

contact duurzaamheid
 duurzaam@archipelwillemspark.nl
contact ruimtelijke ordening
 ruimtelijkeordening@archipelwillemspark.nl
contact verkeer
 verkeer@archipelwillemspark.nl
contact openbare ruimte
 openbareruimte@archipelwillemspark.nl
contact cultuur
 cultuur@archipelwillemspark.nl

contact zorg en welzijn
 Tjebbe Ypma, tj.ypma@kpnmail.nl

Bestuur Bewonersorganisatie Archipel\Willemspark
voorzitter: Nico Westpalm van Hoorn
secretaris: Arthur Overlack
penningmeester: Ewoud Modderman
 secretariaat@archipelwillemspark.nl
lid: Derk Hazekamp
 derk@archipelwillemspark.nl
lid: Hans Khouw
 internationaal@archipelwillemspark.nl
lid: Agnès Philippe
 verkeer@archipelwillemspark.nl
lid: Willem Vader
 willemvader@archipelwillemspark.nl

Wijkkrant Archipel\Willemspark

nieuws voor de wijkkrant
 wijkkrant@archipelwillemspark.nl
 Celebesstraat 4, 2585 TJ Den Haag
 ☎ 070 350 35 11
redactie
 Kiddy Kohnstamm, *hoofdredacteur*
 Arjan Hamburger
 Ernestine van Hasselt
 Susana Overlack
 Engelen Scholtes
 Jan Wychers
 Kaarina Zimmer, *The Page in English*

aan deze uitgave werkten mee
 Lenny Ammerlaan-van Westerhoven,
 Bart Brouwer, José Buschman,
 Arthur Overlack, Peter de Ruiter
correcties Frederique Nijhuis
cartoon Jos Lammers
druk Rodi rotatiedruk
ontwerp Wilmar Grossouw

Website archipelwillemspark.nl

nieuws voor de website
 website@archipelwillemspark.nl
hoofdredactie Maud Siegmund
interviews Josephine de Vijlder

Wilt u de nieuwsbrief ontvangen?
To receive the newsletter?
 Ga naar de de buurtwebsite
Go to the neighborhood website
 www.archipelwillemspark.nl

't Klokhuis wijk- en dienstencentrum

Celebesstraat 4, 2585 TJ Den Haag
 ☎ 070 350 35 11
 stichtinghetklokhuis@live.nl
 facebook.com/klokhuis.denhaag
 www.stichtinghetklokhuis.nl

Bestuur Stichting Het Klokhuis
voorzitter: Tjebbe Ypma
 voorzitter@hetklokhuis.eu
secretaris: Patricia Maitland
 secretaris@hetklokhuis.eu
penningmeester: Willem Oostdam
 ienoostrandam@ziggo.nl

openingstijden 't Klokhuis
 ma t/m do 09.00 – 16.00 uur
 vrijdag 09.00 – 15.00 uur
 U kunt voor informatie, reserveringen en toegangskarten van activiteiten bij onze infobalie terecht van 09.00 uur tot 15.00 uur.

ouderencoönsulent
 Marjolijne v. Zuijlen, ☎ 06 81 68 87 01

Wijkbus 'Stap in'
 09.00 – 10.00 uur ☎ 070 352 04 16

beheer mevrouw Randjeni Dubar
assistent beheer Mekki El Batioui

Telefooncirkel A/W/Z
 Sonja Perquin, ☎ 06 43 39 52 79

Algemene adressen

Politie Haaglanden
 ☎ 0900 88 44 ☎ 112 bij spoed!
 www.meldingen.denhaag.nl

Gemeente Den Haag
 Lantaarn kapot, afvalbakken vol of een verzakke stoep? ☎ 14 070

wijkagenten A&W
 robert.kat@politie.nl
 rutger.brinkmann@politie.nl
Robert Kat houdt voorafgaand aan de bewonersbijeenkomst spreekuur.

Wijkcentrum Het Schakelpunt
 Burgemeester Patijnlaan 1900
 2585CB Den Haag

Church of St John + St Philip
 www.stjohn-stphilip.org

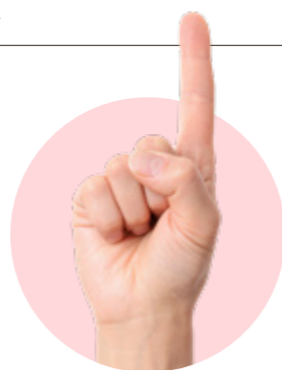
maatschappelijk werk
 Servicepunt XL Parada
 ☎ 070 2052210

Sint Jacobus Parochie
 jacobus@rkdenhaag.nl

Florence Thuiszorg
 ☎ 070 754 13 10

PKN Duinzichtkerk
 www.duinzichtkerk.nl

Wijkberaad 28 mei 2024 een kort verslag...

Politie & handhaving

Wijkagent Robert Kat waarschuwt voor het risico om op warme zomerdagen de voordeur open te laten staan: dit nodigt dieven uit. De beide BOA's zullen extra letten op wangedrag van fietsers die over de stoep rijden. Van verschillende kanten wordt kritiek geuit op de onbereikbaarheid van gem-eentelijke aanspreekpunten zoals de verantwoordelijke voor Archipel\Willemspark.

Energietransitie

Marga Zuurbier en Jelle de Boer van de werkgroep Energietransitie geven een overzicht van initiatieven op twee fronten: 'Achter de voordeur' zijn onder meer Energie-coaches beschikbaar om huishoudens te helpen bij het opzetten van verduurzamingsacties. 'Vóór de voordeur' wordt vooral gewerkt aan ideeën om binnen de toekomstige wet 'Collectieve warmte' zowel warmtevoorziening als elektriciteitslevering meer lokaal te realiseren in een 'buurt-energie-systeem'. Dit concept en daarmee samenhangende techniek en financieringsvormen worden nu door de werkgroep onderzocht.

Cultuur

dinsdag 25 juni vindt het gratis buurtconcert door laureaten van het Prinses Christina Concours plaats op Nassauplein 29.
zaterdag 8 juni 16.30 uur, wordt het 25e muurgedicht onthuld in de steeg tussen Celebesstraat en Riouwstraat.

Nieuwe redacteur Kinderpagina

Ernestine van Hasselt

Werkgroep Zorg en Welzijn

Door de werkgroep Zorg en Welzijn wordt op 11 juni een bijeenkomst met het thema 'Zorgzame Buurt' georganiseerd in het Vredehuys, aanvang 19.30 uur, zie ook de flyer in uw briefbus.

Werkgroep Internationals

De werkgroep Internationals houdt op 5 juni in het Klokhuis een Engelstalig wijkberaad, speciaal gericht op buitenlandse bewoners van onze wijk. Wet-houder Arjen Kapteijns zal de nieuwe wijkagenda toelichten.

Overige Werkgroepen

Meer informatie over de werkgroepen is te verkrijgen bij de portefeuillehouders, zie De Wijkwijzer in deze krant.

Arthur Overlack
 Secretaris Bewonersorganisatie A\W

Het volgende wijkberaad

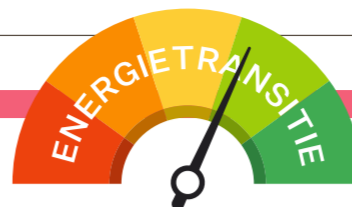
dinsdag
1 oktober 2024
19.30 uur
't Klokhuis

Komt u ook?!

In dit nummer van het wijkblad staat voor het eerst een kinderpagina. Daar houd ik mij als redacteur mee bezig. Wie ben ik? Ik ben Ernestine van Hasselt en woon sinds 1986 in de Archipel. Onze kinderen werden hier geboren en groeiden hier op.

Ons gezin stond jaren geleden in deze krant omdat wij veel muziek maakten: Mijn man en mijn jongste zoon viool, mijn andere zoon gitaar en ikzelf hobo en piano. Tegenwoordig speel ik hobo in het Van Wassenaer Orkest. Bijna mijn hele werkend leven was ik aan Schoolvereniging Wolters verbonden, als groepsleerkracht en als docent muziek. Een erg leuk en dankbaar beroep! Nu ik met pensioen ben heb ik tijd om mij in te zetten voor de wijkkrant.

Alle kinderen uit de Archipel en het Willemspark zijn van harte uitgenodigd om verhaaltjes, gedichten, puzzels of tekeningen te sturen naar wijkkrant@archipelwillemspark.nl. De redactie kijkt dan of het geplaatst kan worden. Ik ben benieuwd naar wat de kinderen ons te vertellen hebben!

Het eerste landelijke klimaatexamen

De afgelopen weken hebben 200.000 Nederlandse middelbare scholieren hun eindexamen gedaan. Er is echter één onderwerp dat geen onderdeel zal uitmaken van de examenstof, terwijl het hun leven in de toekomst zeker zal beïnvloeden. Het betreft klimaatverandering.

Om in die leemte te voorzien is er in samenwerking met Darel Education, het KNMI, de Universiteit Utrecht, de Jonge Klimaatbeweging, stichting LAKS en EBN een klimaatexamen ontwikkeld. Een test buiten de scholen om, voor jong en oud over de oorzaak, gevolgen en oplossingen omtrent klimaatverandering.

Op 17 & 22 mei is er op diverse locaties in Nederland een fysieke versie van het eerste klimaatexamen gehouden. Daar kon je je voor inschrijven en daar werd je vervolgens voor opgeroepen. Het klimaatexamen kende diverse levels (van jeugd, scholieren, tot volwassenen). Het bestond uit 10 opgaven en 41 vragen waarvan 10 complexere vragen. Je kon maximaal 200 punten verzamelen. Een aantal van onze wijkgenoten heeft hieraan deelgenomen. In het Museon was een ruimte helemaal volgens de regels ingedeeld: tafeltjes die ver

uit elkaar stonden en een heuse surveillant, te weten een wethouder van Madurodam... 5e klas gymnasiast van het Haganum!

De examinandi kregen een uur de tijd om de vragen te beantwoorden. Gezien de complexiteit en de hoeveelheid vragen kwam menigeeen in tijdnood. Bovendien moest je de laatste 10 minuten gebruiken om een brief aan jezelf, je kind of geliefde te schrijven, waarin je beschrijft hoe je de wereld over tien jaar zou willen zien en op welke manier je daar een bijdrage aan hebt geleverd.

Hiernaast volgen een paar voorbeelden van het type vragen dat gesteld werd en het aantal punten dat werd toegekend. Voor verdere informatie kijkt u op de website van het klimaatexamen. **KK**

📍 [klimaatexamen.nl](https://www.klimaatexamen.nl)

Enkele voorbeelden van vragen uit het Klimaatexamen

- 25** De allereerste klimaatexamenkandidaat – Eurocommissaris Hoekstra – zei recentelijk: 'De klimaatcrisis bestrijden is geen sprint maar een marathon.'
 1p → Wat is de CO₂ reductie doelstelling die hij voorstelt voor in Europa in 2040?
- 28** De CO₂-uitstoot van een huishouden is op te delen in de volgende vijf categorieën. Energiegebruik woning, kleding, voedsel, mobiliteit en aankoop van spullen.
 3p → Zet de categorieën op volgorde van grootste naar kleinste voetafdruk, en schat hun procentuele bijdrage voor een huishouden.
 3p → Noem 4 voorbeelden van energiebesparing die je direct zelf kan toepassen.

Nieuwe buurtwinkels

Het was even schrikken voor de buurt: in korte tijd gingen er drie winkels in de Bankstraat dicht. De Kruidtuin overleefde de gevolgen van de coronacrisis niet, de ooit zo populaire Exotenhof ging onder de nieuwe eigenaar kwalitatief zo snel achteruit dat vroegere klanten wegbleven en bakkerij van Kempen heeft van meet af aan moeite gehad om klanten te trekken.

Gelukkig valt er goed nieuws te melden. In de voormalige Kruidtuin komt, na verbouwing en na het in Den Haag steeds weer slepende verkrijgen van vergunningen, een vestiging van Odin, een coöperatieve biologische supermarkt. Odin levert producten die zonder chemische bestrijdingsmiddelen zijn gemaakt en koopt rechtstreeks in bij boeren, tuinders, bakkers, slaggers, wijnboeren, pastamakers, chocolatiers en andere kwaliteitsproducenten. De openingsdatum is op moment van schrijven nog niet bekend. Wie wil weten wat voor winkel het wordt: er is al een Odin-vestiging in de Aert van der Goesstraat in het Statenkwartier.

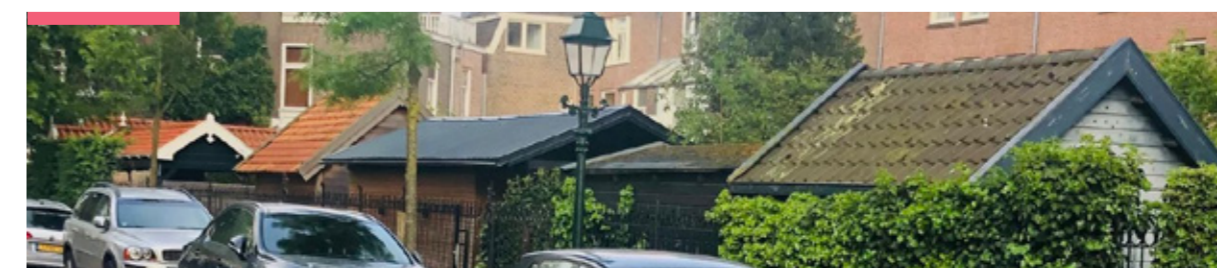
Een enigszins vergelijkbare, maar qua assortiment iets beperktere, winkel wordt binnenkort geopend op de plek waar

de Exotenhof zat: Boer&Natuur, verkoper van biologische groente en fruit, en van vers, gras gevoerd vlees. Een soort boerderijwinkel. Boer&Natuur betreft zijn vlees van eigen runderen en schapen die vrij rondlopen in natuurgebieden en werkt daarbij samen met Staatsbos-beheer. Medewerkers van Boer&Natuur, een onafhankelijke tak van de organisatie Zorg&Natuur, zijn dikwijls werkzaam op een zorgboerderij.

Beide winkels zijn een aanwinst voor het aanbod in onze wijk, zeker voor het groeiend aantal bewoners dat hecht aan pure, gezonde en in alle opzichten 'eerlijke' voeding. Bij beide winkels zijn ook online bestellingen mogelijk, maar de hoop is dat buurtbewoners vooral de winkels zelf bezoeken om boodschappen te doen.

De toekomst van de winkel van voormalige bakkerij van Kempen ligt op dit moment nog niet vast. **AH**

» Bij de bouw van tuinhuisjes in de tuinen van de huizen in de Riouwstraat die uitlopen op het Prinsevinkspark, heeft de Welstandscommissie even niet opgelet...

WATT'S UP?

Een welkom terras!

De Oude Tol vernieuwd

De Oude Tol is alweer een poosje open. Na de verbouwwerkzaamheden leek dat ook al te gaan gebeuren. Ze was af en toe open. Vervolgens ging ze weer dicht en werd te koop gezet. Dat duurde lang, veel te lang. Het bordje 'Te Koop' bleef maar hangen. Een jaar lang gebeurde er niets. Het begon er zorgelijk uit te zien. Een gesloten Tol was tenslotte geen vrolijk gezicht. Het café heeft een prachtige plek.

Je kan er al vroeg in het jaar op het terras in de zon zitten. Weliswaar aan een drukke straat, maar wel met fraai uitzicht op het Vredespaleis. En wat is er nu prettiger dan na een wandeling door de Scheveningse bosjes of een bezoek aan park Zorgvliet even wat te eten en te drinken bij De Tol? Op een terras zonder honden. Helaas, dat was niet meer mogelijk. Tot begin maart. Plotseling was er weer leven in de Tol.

Roland en Michelle van Breemen zijn, na 30 jaar een restaurant in Durban, Zuid-Afrika te hebben gehad, nu hier neergestreken. Hun kinderen wonen in Nederland. De Oude Tol is weer open op alle dagen van de week van 9 tot 18 uur, behalve op maandag. Met een uitgebreidere en exotischer kaart dan voorheen. **JW**

📍 deoudetol-dh.com

Vergroenen

'In Archipel en Willemspark zetten we ons in voor milieu en natuur en maken we meer ruimte voor groen. Dit doen we met elkaar'. Zo staat het in de eind vorige jaar vastgestelde wijkagenda Archipel/Willemspark waarin 'duurzaam en groen' als een van de prioriteiten is opgenomen.

Groener: wie helpt er mee?

'Dit doen we' (o.a.) door het actief betrekken van de buurt bij het ontwikkelen en uitvoeren van initiatieven gericht op vergroening. Zo creëren we een gevoel van eigenaarschap en betrokkenheid' staat er vervolgens.

Bij de presentatie van de wijkagenda in november in 't Klokhuis noemde ook wethouder Arjen Kapteijns het belang van eigen initiatieven van wijkbewoners en bevestigde dat de gemeente bruikbare voorstellen zowel technisch als financieel zo veel als mogelijk is wil ondersteunen. Een speciale gemeentelijke coördinator voor de wijkagenda, Sander Pronk, is aangesteld om de buurt bij te staan (sander.pronk@denhaag.nl).

Aan de hand hiervan is een groepje betrokken buurtbewoners met vergroeningsideeën aan de slag gegaan.

Zij hebben een lijstje suggesties aan gemeente en bewonersorganisatie voorgelegd, onder meer voor het planten van meer bomen, het beplanten van kale boomspiegels, het verfraaien van de verwaarloosde driehoek aan het hoge deel van de Bankastraat, intensievere vergroening van de weinig gebruikte weg langs het talud tussen Madurodam en Koninginnegracht, vergroening van Plein 1813 en nog wat andere mogelijkheden om onze wijk groener, aantrekkelijker en leefbaarder te maken.

Op 21 mei werd er op eigen initiatief een lijsterbes gepland op de groene driehoek aan het hoge deel van de Bankastraat.

Hopelijk vallen er dit jaar op enkele onderdelen al wat goede resultaten te zien. Verdere vergroening van onze buurt heeft veel potentie en is vanwege de toenemende wateroverlast en hitte-stress (met gevolgen voor bijvoorbeeld gezondheid en toenemend brandgevaar) urgent. Groenactiviteiten helpen ook de sociale cohesie van de wijk te verbeteren.

“De gemeente wil bruikbare voorstellen technisch en financieel zo veel mogelijk ondersteunen

Veel is afhankelijk van de bereidwilligheid en inzet van de gemeente om mee te werken en waar nodig fondsen en technische expertise ter beschikking te stellen. Maar omdat onze wijk nog niet op de gemeentelijke lijst van voorrangswijken staat is er duidelijk ook behoefte aan meer buurtbewoners die bereid zijn om mee te helpen, zowel in het bedenken van nieuwe ideeën, het uitwerken van de al bedachte voorstellen, het meewerken aan uitvoering en onderhoud, of het aanbieden van stekbare planten en boompjes. Wie daarvoor voelt kan zich aanmelden via wijkkrant@archipelwillemspark.nl of bij Petrus van Duyn, telefoon 06 349 72 31, email p.vanduyne@ziggo.nl. AH

Deel uw duurzame kennis

Gluren bij je groene burens

Archipel en Willemspark staan in de gemeenteplanning wat verduurzaming betreft niet hoog op de prioriteitenlijst. Wij kunnen pas in 2040 collectieve oplossingen van de gemeente verwachten. Vandaar dat er heel wat verbouwingen in onze wijken hebben plaatsgevonden (en nog steeds plaatsvinden) waarbij de eigenaars het heft in eigen hand nemen en individueel alles aan hun pand doen wat er maar te doen valt, met het oog op verduurzaming. Zo zijn er al 19e-eeuwse huizen waarbij ramen, vloeren, muren en daken geïsoleerd werden en een warmtepomp geïnstalleerd.

Bent u één van die eigenaren, dan zou de gemeente in het kader van de actie 'gluren bij je groene burens', het zeer op prijs stellen, als u bereid bent om uw huis open te stellen op zaterdag 29 juni van 10-13 uur om uw ervaringen en resultaten met bewoners uit de eigen wijk te delen.

Meldt u zich bij Roman Lenders (roman.lenders@denhaag.nl) dan komt u op een lijst met adressen, waaruit de geïnteresseerde wijkgenoot een keuze kan maken om zijn/haar kennis op te doen.

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking!

advertenties

Vertrouwd.

070 324 50 50 | info@nassauhuis.com

van Laar
verfhandel

Bankastraat 83
2585 EH Den Haag
070 350 34 86

www.verfhandelmanlaar.nl

The Page in English

For the non-Dutch speaking people in the Archipel/Willemspark

Arriving in the Netherlands for the first time, the newcomer soon realizes that the Dutch share certain accepted norms of social behavior that are not immediately obvious to the outsider. There seems to be little deviation in their manners or customs. There is a certain monotony in the public space. And there are few outward signs of individuality. 'Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg.' [Just act normally, that's crazy enough.] That may be less true now than it used to be, but to this day it is evident in all sorts of little ways. Take for example the color of your front door.

Traditionally, the front doors of the houses in our neighborhood, built at the end of the 19th Century, were dark green: either 'monument-engroen' or 'grachtengroen' (a slightly darker

Front Doors

“Remarkable splashes of color on those recently solemn doors

green, tending toward black). Dark blue or very dark red were also acceptable. And many proud new homeowners in our neighborhood have felt bound to keep their front stoops clean and their front doors green.

But lately, a new trend has swept through our streets, leaving remarkable splashes of color on those recently solemn doors. Perhaps it's the influence of the other nationalities living in our neighborhood? Be that as it may, it certainly adds to the attractiveness of our beautiful neighborhood!

* If you have had an experience that shows the Dutch attachment to norms of social behavior that were not readily apparent to you, please share your story. Send an email to wijkkrant@archipelwillemspark.nl

In many Dutch cities, there are neighborhoods called the 'Indische buurt': neighborhoods with streets named during the colonial period for geographical areas and islands of the so called Dutch East Indies (currently Indonesia).

Our Street Names

Our neighborhood was, and still is sometimes, called the 'Indische buurt'. However, it is officially and more commonly known as the 'Archipelbuurt'. The word 'archipel' (archipelago) conjures up the islands of Indonesia, of which there are more than 10,000. Only about 900 have a name. Lots of choice you would think. That's why the street names in our neighborhood have always puzzled me somewhat, and especially, which name was given to which street. Did the name giver have a clue of the place he was naming a street after?

Malakka is not an island and had not been a part of the Dutch East Indies for several decades. Riouw is itself an archipelago. Back in the day it was the domain of pirates, who made trade quite difficult. Not an obvious name for such a handsome street.

Of course, Atjeh (Aceh) isn't an island either. And at the time our houses were built, the Dutch were still involved in heavy fighting with the Atjehers. It was a bloody and costly war, so Atjeh was in the news then. On the other hand, Deli, like Atjeh a province of Sumatra, brought in a lot of money. Deli was tobacco. In some years the Delimaatshap-pij paid out dividends to shareholders that were worth more than their total contributions! Sufficient reason to name an elegant street after it (be it that in the 'East', Deliaan was synonymous with braggart or show off).

Java, Sumatra, Bali, Lombok, Borneo, Madoera (Madura), and Celebes (Sulawesi): nothing to comment on here. Banka (Bangka) and Billiton (Belitung) are also easily understood, they contributed a good deal from tin mining.

But Boni, a speck of fly poop on the map in the back corner of the Moluccan islands? It's easily compared to Rotumerog (the smallest of the 'wadden' islands in the North-eastern corner of the Netherlands). And why Boni, but not Ambon? Thanks in part to the Ambonese soldiers of the KNIL (the Dutch armed forces in Indonesia), the war in Atjeh was won by the Dutch. An Ambonstraat parallel or perpendicular to the Atjehstraat would have been appropriate.

Only one half of the island of Timor belonged to the Dutch East Indies. Soenda (Sunda) is the name of a sea strait. The 'Street of Sunda' would have been a better name than Soendastraat. Or perhaps Soemba (Sumba) was intended?

The Ternatestraat is a late comer from the 1980's. How did the Gemeentelijke

Commissie Straatnamen (the municipal committee on street names) arrive at this name? Ternate is an island near Alor, that itself is practically unknown. The residents of the Ternatestraat deserved better.

And then some streets are left over. What about the Curaçaostraat. Yes, it is an island, but not in the Tropic of Emerald. Suriname? Paramaribo? Not obviously lying in an archipelago! But colonial, yes. I venture to guess that the street names - except Ternate - were chosen on an evening at De Witte (a gentlemen's club). By distinguished colonial gentlemen on leave.

Written by JW for the September 2019 issue of the A/W newspaper. Translated from the Dutch by KAZ.

Neighborhood Association Meeting 28 May 2024

Police & City District Police Officer Robert Kat warns not to leave front doors open during warm days, it is only an invitation to burglars to enter. Police will pay more attention to bike riders using the sidewalks. Several participants criticize the lack of accessibility of city staff responsible for our neighborhood.

Working Group Energy Transition Marga Zuurbier and Jelle de Boer explain initiatives on two fronts: 'Behind the front door' where energy coaches can advise individual households, and 'In front of the front door' where work is done to streamline heat supply and electricity supply in a single neighborhood energy system.

Culture A free (classical) concert will be given on June 25 at Nassauplein 29 by laureates of the Princess Christina competition. On June 8, the 25th neighborhood poem will be inaugurated in one of the alleys between Celebesstraat and Riouwstraat.

Working Group Care & Well-being On June 11 a meeting will take place at the Vreedehuis, Riouwstraat 1, on the theme 'A Caring Neighborhood'.

Working Group Internationals On June 5 an English-language neighborhood meeting for our international residents will take place at the Klokhuis Community Center. Alderman Kapteijns will address the new Neighborhood Agenda.

Other Working Groups Information can be obtained from the respective portfolio holders, see the 'Wijkwijzer' on page 2 of the Archipel/Willemspark newspaper.

The next Neighborhood Association Meeting will take place on Tuesday October 1, 7:30 pm at 't Klokhuis, Celebesstraat 4.

Neighborhood Association Meeting for International Residents

On June 5th, international residents were invited to a Neighborhood Association meeting held in English.

- » Alderman Arjen Kapteijns introduced the Neighborhood Agenda for 2023–2027. For the Agenda, see www.archipelwillemspark.nl. Sander Pronk, sander.pronk@denhaag.nl is the City's team manager for implementing the Agenda.
 - » Agnès Philippe, Board member in charge of Traffic, explained several road works are planned in the next few years that unfortunately will have an impact on our neighborhood. For more information contact verkeer@archipelwillemspark.nl.
 - » Our neighborhood police officer, Robert Kat, outlined the findings of a study done last year by two trainees to find out what the key safety issues are among international residents. See page 5 of the February/March issue of this Newspaper.
 - » Kaarina Zimmer, an editor of the A\W newspaper, pointed out that the Newspaper features a 'Page in English'. There is also an English Newsletter you can sign up for on the website. Finally, the archipelwillemspark.nl website contains more information on the Neighborhood Association and its Working Groups. We are looking for volunteers for the Newsletter and Website.
 - » Tjebbe Ypma, a member of the Board for Care & Well-being, explained a plan to keep Bronovo Hospital open for low-key health care, primarily focused on the older population of the surrounding neighborhoods. Also, a project has been undertaken to achieve a public AED (heart defibrillator) every 500 m.
 - » The meeting was concluded by Hans Khouw, chair of the Internationals Working Group, who stressed that internationals should bring forward any topics you/they feel are important or should be addressed by the Neighborhood Association.
- Contact** internationaal@archipelwillemspark.nl
The next meeting of the Internationals Working Group will be held on July 17th, at 7:30PM in the Klokhuis.

New Section

No Clue?

When did you realize the Dutch have certain acceptable norms of social behavior that you had no clue of? Ran afoul of? Learned the hard way? Laughed heartily about...

Internationals are invited to share their experiences: wijkkrant@archipelwillemspark.nl

Teatime

My first job after arriving in the Netherlands was typing out English-language abstracts at the university. On my first day a colleague asked me if I would join the staff for tea in the cafeteria. It was 3:15 p.m. and I was involved in my work and declined. This went on for about a week. 'But I don't like tea', I explained!'. Finally, someone took me aside and explained that 3:15 PM. was teatime in the Netherlands! And all the staff, whether the professor was there or not, were expected to join.

Contribution of Children

New!

Special page for children

In this issue you will find the first special Page for Children (page 10). The Archipel School contributed to it this time, but in future every child from our neighborhood is welcome to send us stories (real life or fantasy), poems, puzzles or drawings. We will try to publish all, but sorry... sometimes we will have to do a selection.

We hope everyone will encourage their children to send us their artistic achievements to wijkkrant@archipelwillemspark.nl.

We are looking forward to them!

Hoe vaak ben ik eroverheen gefietst als kind, gespannen manoeuvrerend om niet met mijn wielen in de tramrails te komen. Toch is het mij toen nooit opgevallen dat er daar vier kunstwerken op die brug staan, misschien was ik teveel met de rails bezig.

Javabrug, een verbinding

De Javabrug is net als de andere bruggen over de gracht afgebroken tijdens de oorlog omdat de brug een verbinding vormde van de Archipelwijk met het gebied dat tot 'Sperrgebied' werd verklaard. 'Sperrgebied' of verboden gebied door de Duitsers zo aangeduid omdat het ontoegankelijk werd gemaakt voor gewone burgers. Na de oorlog is er een houten noodbrug aangelegd waar de tram heel langzaam en voorzichtig overheen kon rijden. In 1950 was de nieuwe brug klaar en die werd feestelijk geopend door de vrouw van de wethouder destijds.

De kunstwerken zijn de vier bruggenhoofden met reliëfs van taferelen uit voormalig Nederlands-Indië. Ze zijn ontworpen door Gra Rueb (1885–1972). Zij woonde een groot deel van haar leven in Den Haag, was beeldhouwer en medailleur en heeft heel wat kunstwerken op haar naam staan. Op de Javabrug laat ze ons het verhaal zien van de verbouw, oogst en het transport van Javaanse plantageproducten zoals rijst, suikerriet, koffie en thee. We zien koffiepluksters bonen oogsten, een boer de natte rijstvelden ploegen, landarbeiders suikerrietstengels snijden en transporteren en we zien theepruiksters werken met manden op hun rug. Elk brughoofd heeft drie kanten om zo de ruimte te creëren voor het beeldverhaal. Niet dat zij ooit naar Java was geweest maar zij liet zich inspireren door wat zij had gehoord over het leven van gewone Javaanse mensen. De vier granietblokken zijn elk 5000 kilo

fielpluksters bonen oogsten, een boer de natte rijstvelden ploegen, landarbeiders suikerrietstengels snijden en transporteren en we zien theepruiksters werken met manden op hun rug. Elk brughoofd heeft drie kanten om zo de ruimte te creëren voor het beeldverhaal. Niet dat zij ooit naar Java was geweest maar zij liet zich inspireren door wat zij had gehoord over het leven van gewone Javaanse mensen. De vier granietblokken zijn elk 5000 kilo

“**Gra Rueb werkte o.a. met marmer, graniet, hout en brons**

Over het jaar van plaatsing bestaat een misverstand: volgens verschillende internetbronnen zou dat 1939 zijn, de bruggenhoofden zouden in 1943 bij het afbreken van de brug zijn verwijderd en opgeslagen. Vervolgens zouden ze na de oorlog weer zijn teruggeplaatst. Zie Wikipedia, 'Sporen van Smaragd' en 'Berichten uit de vorige eeuw'. Maar dit is een vergissing. Dat verhaal hoort bij de kunstwerken van de Dierentuinbrug, die van dezelfde kunstenaar

zijn. Uit onderzoek en herinnering van familieleden van Gra Rueb, heeft hun tante de opdracht pas eind jaren '40 gekregen en zijn de bruggenhoofden ergens tussen 1948 en 1951 geplaatst. Gra werkte o.a. met marmer, graniet, hout en brons. Haar werken zijn te zien in vrijwel alle grote musea verspreid over Nederland.

De Javabrug verbindt de Javastraat met de Wassenaarseweg en daarmee de Archipel met de Haagse Hout. Zo vormen ook de kunstwerken op de brug een verbinding met het eiland waarnaar deze is vernoemd.

Leny Ammerlaan–van Westerhoven

✉ grarueb.nl

Noot van de redactie: In de vorige twee edities van de krant kwam Gra Rueb ook ter sprake maar dan in verband met het bronzen hert dat zij ontwierp en nu op een enigszins verloren plek staat in Zorgvliet, op de hoek van de Johan de Wittlaan en 't Stadhouders-plantsen.

advertenties

MAAKT ZICH STERK VOOR ALLE AKTEN EN GEDEN ADVIES

VAN DE VELDE NOTARIAAT

5 - GRAVENHAGE

BURGEMEESTER KOLFSCHOTENLAAN 63 • 2518 DZ • 5-GRAVENHAGE • T: 070 - 346 95 02 • W: WWW.VANDEVELDENOTARIAAT.NL

“Somebody's got to do it.”

Matzinger Eversdijk
Notarissen

Alexander Gogelweg 32
2517 JJ Den Haag

T (070) 35 88 000
F (070) 35 88 707

E notaris@matzingereversdijk.nl
I www.matzingereversdijk.nl

Voor 't laatste nieuws archipelwillemspark.nl

J.J. STROINK
SINCE 1979
TANDPROTHETICUS

- Gespecialiseerd in volledige en frame gebitsprothesen ook op implantaten
- 30 Jaar lange ervaring en persoonlijk advies
- Vergoeding vanuit de basisverzekering tevens bij bezoek aan huis
- Voor spoedreparaties en pasvormcorrecties kunt u ook bij ons terecht volgens afspraak
- Onze praktijk is rolstoeltoegankelijk

Riouwstraat 17, 2585 GP Den Haag (070) 35 00 482
Website: www.praktijkstroink.nl

Gransjean
WIJZEN EN DEELKATTEN

Steeds voor u op zoek naar bijzondere lekkernijen!

Bankastraat 12 • Den Haag
www.gransjean.nl

Thuiszorg die bij ú past

Evita Zorg biedt alle vormen van zorg in uw eigen vertrouwde omgeving.

Gespecialiseerd in terminale zorg
Evita Zorg kan er 24 uur per dag voor u zijn voor palliatieve zorg. Dit kan per direct ingezet worden indien nodig. Heeft u nu zorg nodig? Neem contact op met één van onze wijkverpleegkundigen.

Evita
Van Alkemadeaan 309A, Den Haag
070-314 16 00
info@evitazorg.nl | www.evitazorg.nl

Eenzame uitvaart

Hoe kon het zo ver komen?

Uitvaartverzorgers Monuta adverteert op de radio met een register waarin je kunt vastleggen hoe je jouw uitvaart voorstelt. 'Ik wil gaan zoals ik ben', horen we een jonge vrouw zeggen. Op de website van het bedrijf is een voorbeeldfoto geplaatst. Op een bakfiets staat een kist van gevlochten riet met veel weidebloemen er bovenop. De 'belangstellenden' dragen vrijetijdskleding.

Op een uitvaart die ik eind 2023 bijwoonde in Rotterdam waren er geen belangstellenden. Toen de klokken van de kapel klagend begonnen te luiden, begaven louter onbekenden zich met de standaardkist met daarin de overledene naar het vers gedolven graf. Het was een 'eenzame uitvaart' waarop Jacqueline Theodora van Hulsteijn op de dag van haar 73ste verjaardag ten grave werd gedragen. Toch was er muziek en een vertegenwoordigster van de firma Dela hield een korte en gevoelige toespraak. Dichter Hester Knibbe, verbonden aan de stichting Eenzame Uitvaart Rotterdam, vroeg zich in haar bijdrage af hoe het allemaal zo gelopen

was. Hoe kwam het dat Jacqueline zo'n kille dood was gestorven en pas na tien dagen werd gevonden in haar huis?

Als er op het einde van je leven 'niemand meer is', word je van gemeentewege begraven. Dat is een wettelijke verplichting, maar kan desondanks waardig uitpakken als de beheerder van de begraafplaats, de uitvaartonderneming of een dichter van de stichting Eenzame Uitvaart zich over je ontfermt.

In Den Haag kan buurtgenote Ruth van Rossum hiervoor worden gevraagd. Zij verdiept zich in de overleden persoon, praat met burens of instanties en maakt zich een voorstelling van de laatste jaren van de overledene, om zo een passend gedicht te maken. Ook zij stelt zich vaak de vraag hoe het zo ver kon komen. Als u de volgende keer de klokken hoort luiden op een van begraafplaatsen rond onze buurt, vraagt u zich misschien af wat voor soort uitvaart met dit geluid wordt aangekondigd. Archipel en Willemspark gaan anno 2024 op weg naar een 'zorgzame wijk'. De zorg dreigt immers te verschralen,

Peter de Ruiter

Podcast Het Gemis, Luisterdoc
Luister naar Hester Knibbe en Ruth van Rossum in deel 4 van *Het Gemis*, een podcastserie over eenzaamheid. Klik naar www.luisterdoc.nl of zoek *Luisterdoc* in een podcastapp.

Bij de begrafenis van mevrouw Zoutelande
15 januari 1950 — 23 november 2007

Maan op het water

Natuurlijk ooit een kind dat alles nog kon worden: gekoesterd gebed in het web van de wereld, met duizenden draden naar alle kanten, bezigheden, mensen, de dagelijkse dingen, een huis als cocoon.

Waar het dan begint, dat er geen draden groeien of dat draden stukgaan, er steeds minder blijven.

Druk in het hoofd. Een hoog suizen als het stil is. Dat je zo schrikt van scherpte. Altijd meer diepte voelen dan dat zachte hart kan dragen. Knellende schedel. Verlies van orde. Langzaam verdwalen.

Je hoort burens, een tram. Je ziet de maan op het water. Hoe een klein schip zo verloren kan raken.

— Ruth van Rossum

Jan Voets, kunstenaar (1945) woont vanaf 1965 in de Malakkastraat. Op zijn 17e jaar verhuisde Jan uit Brabant naar Den Haag. Hij ging naar de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten voor de opleiding tekenleraar. Daarnaast maakte hij vrij werk als schilder en beeldhouwer. Na een korte periode als tekenleraar en later als kunstenaar in de BKR kreeg hij een functie als leraar aan de Kunstacademie en later als interim-directeur. Ik had een gesprek met hem ...

Jan Voets

“Van jongs af aan was ik bezig met kunst. Als kind al wilde ik met mijn handen bezig zijn, iets maken. Ik groeide op in de armoedige jaren 50, na de oorlog toen er nog weinig kunstambod was voor kinderen. Je moest het zelf bedenken. Ik zat de hele dag te knutselen en te tekenen. Na de HBS ging ik naar de Kunstacademie in Den Haag. Dat was destijds een vrij technische, ambachtelijke opleiding. Ik had HBS B en die had ik ook wel nodig bij het berekenen van lineaire perspectieven. Daarnaast was er een scala aan ambachtelijke technieken, zoals de grafische technieken, schilderen en ruimtelijk werken met hout, klei en metaal. Het was veelzijdige maar bestlist geen kunstenaars opleiding.”

Het leven als kunstenaar begon voor mij pas na de academie. Na een poosje te hebben gewerkt als tekenleraar op middelbare scholen, (Dalton en Haagsche Lyceum) ging ik in de BKR (Beeldend Kunstenaars

Regeling) werken. Op school miste ik de vrijheid van het kunstenaarschap. De BKR was een keuze want ik kon vrij werken en mijn werk werd aangekocht. Ik maakte veel tekeningen, sculpturen en schilderijen. In die BKR-periode werkte ik elke dag op mijn atelier. Daar heb ik een aantal jaren met plezier veel werk gemaakt.

In 1973 heb ik een baan aanvaard als leraar op de kunstacademie. Ik werd leraar perspectieftekenen. Eerst op de avond academie, wat later de deeltijdopleiding werd. Niet lang daarna werd ik coördinator van de deeltijdopleiding en daarna kwam ik in leidinggevende functies terecht. In die jaren had ik weinig ruimte om te schilderen en te tekenen. Maar toen ik op mijn 57e met vervroegd pensioen ging, kreeg ik alle tijd voor mijn passie. Ik reisde mijn hele leven al veel maar na mijn pensioen heb ik een aantal lange reizen gemaakt.

Met de Trans Siberië Express ben ik o.a. via Rusland, doorgereisd naar Japan. Daar heb ik veel inspiratie en informatie opgedaan. Later heb ik nog een tijd door India gereisd. In 2002 heb ik de kunstenaarsdraad weer opgepakt en ben sindsdien aan het werk gebleven. Ik ben lid van de Haagsche Kunstkring en houd af en toe grotere maar ook wel kleinere tentoonstellingen. Waar ik met wisselend succes verkoop.

Ik heb van nature een soort weemoed, melancholie misschien. Ik ga niet gebukt onder een grote somberheid maar in mijn werk kom er ondanks mezelf soms iets door van het besef van de zinloosheid van het leven. Ik heb niet de neiging om de wereld mooier voor te stellen dan ze op mij overkomt. Ik hoop altijd dat mensen zich daardoor niet laten misleiden want achter die eerste indruk gaat een mens schuil met levensmoed en een open oog voor het creatieve, waardoor het leven toch de moeite waard blijft. **ES**

“Ik heb niet de neiging om de wereld mooier voor te stellen dan ze op mij overkomt”

Karin Bekkers zie je in onze buurt niet gauw over het hoofd. Van haar scherp gesneden coiffure tot haar schoenen ziet ze er bijzonder uit. Ze heeft al ruim vijftien jaar een eigen bedrijf in het geven van kledingadvies.

In Karin's schoenen...

Een paar jaar geleden vertelde ze, dat ze een cursus schoenmaken ging volgen. Want het maken van kleding had ze nu wel in haar vingers. Kleding maken is al niet eenvoudig. Maar maak je bij schoenen een fout, dan merk je dat meteen bij het dragen. Het is nog meer een precieze werk. Tijdens de opleiding schoenmaken merkte ze, dat ze plezier kreeg in het ombouwen van bestaande schoenen tot unieke gepersonificeerde paren. Ze begon met dit 'ombouwen' eerst voor zichzelf, familie en vrienden, in haar atelier aan huis in de Atejstraat. En werkt nu samen met schoenmakerij 'De Halve Zool' in de Kerkstraat. Daar heeft ze de beschikking over grotere naai- en schuurmachines. Haar kennis en ervaring met het werken aan kleding komt ook bij schoenen van pas.

Ze heeft een eigenzinnige, bijzondere smaak. Sneakers zijn al lang grote mode. Merkmaken tellen, maar dit type schoenen lijkt toch veel op mekaar. Niet meer als zij ze heeft 'behandeld'. De schoenen die ze onder handen neemt worden eerst ontdaan van de zool. Die is vaak aan vernieuwing toe. Het leer van het 'bovenwerk' wordt gereinigd, als dat nodig is. Daarna wordt een ontwerp gemaakt in overleg met de eigenaar. Die heeft daarvoor de keuze uit verschillende kleuren en types leer. Vervolgens komt er een nieuwe zool onder. Veel van het materiaal, behalve de zool, is hergebruikt. Zo wordt een serieproduct door haar omgebouwd tot een unicum. Een paar schoenen helemaal naar eigen smaak en op maat gemaakt. Want aanpassing van de maat is ook mogelijk. Schoenen, waarvan er geen tweede paar bestaat. De echte liefhebber kan met een paar 'resvals' goed uit de voeten! **JW**

re5vals.nl karin@re5vals.nl

1, 2, 3, actie!

Op locatie

Op een morgen belde er een dame aan, die zich voorstelde als locatie-scout. Ons huis leek haar een geschikte locatie voor filmopnames. Af en toe staan er borden in de straat met het verzoek daar niet te parkeren wegens filmopnames. In dat geval gaat het om het exterieur van de huizen. Maar ook een interieur kan een filmdecor worden. Onze wijk heeft daarvoor veel geschikte plekken. Locatie-scouts vormen organisaties die deze plekken zoeken voor hun klanten. U kan via zo'n bureau uw huis ter beschikking stellen. Een soort verhuur, voor korte tijd.

Voor u daarop ingaat is het zaak om er goed over na te denken. Ook als u daar een mooie vergoeding voor in het vooruitzicht wordt gesteld. U bent voor de afgesproken tijd geen baas meer in uw eigen huis. Dat is even wennen. Uw huis wordt tijdelijk geschikt gemaakt voor een ander doel dan uw bewoning. Natuurlijk wordt er beloofd, dat alles daarna in de oude staat teruggebracht wordt. Zijn de opnames eenmaal gemaakt, dan is de interesse van de tijdelijke gebruiker voor uw locatie weer snel over. Een huis, waar ik ooit woonde was eens door de eigenares verhuurd als locatie voor filmopnamen. Ze was zelf tijdens de opnamen met vakantie. Bij terugkomst zou alles weer in de oorspronkelijke staat zijn teruggebracht. Ze was zo vooruitziend geweest om daarvoor bij haar notaris een waarborgsom te laten deponeren. Dat bleek een goede zet. Ondanks alle beloften was niet alles in oude staat teruggebracht. Ook waren niet alle beschadigingen verholpen. De kosten om dat alsnog te laten doen werden door die borgsom gedekt.

De film die er was opgenomen heb ik gezien in de bioscoop. Met veel moeite herkende ik de plek. Maar authentiek was het gefilmde resultaat wel. **JW**

Geestrijke wijk

Chapelle St. François

Wandelend langs de Vredeskapel in de Malakkastraat, werd ik bij het belendende pand getroffen door een bord op de houten tuindeur met de tekst 'Paroisse Saint François'... de deur stond half-open, en leidde via een tegelpaadje naar een kerkje. Een Franse Kerk in de Malakkastraat?

Ik werd nieuwsgierig en besloot contact op te nemen met de pastoor van de kerk de priester/kloosterling Marc Leroy voor een gesprek. Marc Leroy is een ondernemende, enthousiaste man met hart voor zijn mensen. Hij vertelt: 'Ik ben pater Marc Leroy en ben een Belgische priester. Mijn ouders kwamen uit Vlaanderen en werkten als katholieken voor de missie in de Congo. We waren thuis met 6 kinderen. Omdat we alle 6 in de Congo zijn geboren, spraken we thuis Frans. Na de onafhankelijkheid van Congo in 1960 zijn we teruggekeerd naar België. Ik was een van de jongsten thuis en wilde vanaf mijn 6e jaar al priester worden. Behalve priester (1985) ben ik ook kloosterling geworden. Ik maak deel uit van de congregatie van Paters Assumptionisten, die in Frankrijk in 1840 werd gesticht door

de priester d'Arzon. Deze kloosterlingen legden zich aanvankelijk toe op het geven van onderwijs aan gymnasia en aan scholen buiten Europa in Afrika en Zuid-Amerika.'

'Ik was pastoor in Brussel van de Basiliek de Koekelberg, de 5e grootste kerk ter wereld met meer dan 1000 parochianen. We ontvingen een brief van de bisschop van Rotterdam Mgr. Van den Eynden met het verzoek om een priester voor de Franstalige parochie hier naar Den Haag te sturen. Er waren geen Franstalige priesters meer in Nederland. De congregatie gaf mij de opdracht vanuit België om de Franstalige pastorale eenheid in Den Haag te stichten. Ik kende Nederland

nauwelijks. Al meer dan 15 jaar is deze katholieke Franse kapel in de Malakkastraat in gebruik. De kapel maakt deel uit van de Franstalige parochie op de Stoeplaan in Wassenaar. Op zondag gaan wij naar die grote kerk in Wassenaar, De Goede Herder. Daar komen meer dan 300 gelovigen. Hier in de Malakkastraat zien we iedere dag 10 à 15 mensen in de mis. Het zijn vooral jongeren. Zij komen voor of na hun werk naar de kapel. Veelal Fransen maar ook veel Franssprekende Afrikanen. Alleen al in Den Haag wonen meer dan

“Hier in de Malakkastraat zien we iedere dag 10 à 15 mensen in de mis. Het zijn vooral jongeren. Zij komen voor of na hun werk naar de kapel.”

4000 Fransen. Zij werken veelal op Ambassades en voor Internationale Instituten. De missen en de preken worden ook in het Frans gehouden.'

'Er is veel contact met buurtgenoten. Ik zit in een buurt app en heb veel gesprekken met mensen uit de omgeving. We hebben regelmatig gezamenlijke ontmoetingen en maaltijden. Daardoor ontstaat een warme en waardevolle band.

Ik ben er zeker van dat de grootste rol van de priester, naast het gebed en de eucharistie vieren, het contact is met de mensen. Dat zie ik in onze parochie. Op alle niveaus hebben mensen behoefte aan een luisterend oor. Veel mensen zijn gekwetst door het leven en ervaren geen innerlijke vrede. We zien de mensen maar we kennen het hart van de mens niet. Als zij hun hart openen en zichzelf en anderen beginnen te vergeven, zijn ze op weg naar genezing en naar vrede. Ik ben dankbaar dat ik daar een kleine rol bij kan spelen. **ES**

paroissetslahaye.com

advertenties

Toko Frederik

INDONESISCHE RIJSTAFELS EN SCHOTELS

RIJSTAFELS
With beef, chicken, shrimps, vegetables and soy dishes

VEGA AND VEGAN
Many dishes, wines and drinks are vegan or vegetarian

RESTAURANT
With 22 tables and 80 chairs

PRIVATE DINING
For groups up to 20 people

OUR CUISINE
From West Java, is rich of flavor and a little spicy

ALLERGIES
We can take all allergies into account

TAKE AWAY
Rijstafels, snacks, wines, beers and drinks

CATERING
For companies and private up to 200 people

Frederikstraat 225 (verlengde van de Denneweg)
Tel. +31 (0)70 360 31 25
Reservations: tokofrederik.nl

AMILDA
wellness boutique

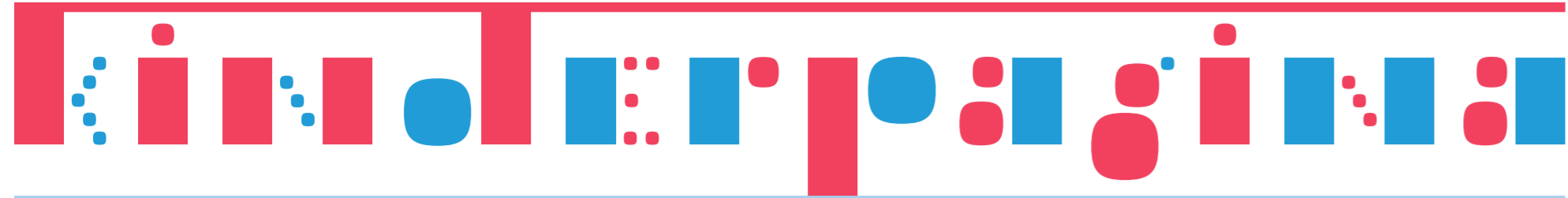
MASSAGES & FACIALS

COME, BE OUR GUEST, AND IMMERSE YOURSELF IN OUR WONDERFUL WORLD

We'd love to meet & treat you! Bij Amilda kun je terecht voor de beste wellness-ervaringen. In ons aanbod vind je een selectie van luxe massages en **hoogwaardige gezichtsbehandelingen** voor iedereen. Om de best mogelijke ervaring te kunnen bieden, werken wij samen met topmerken, zoals: **Aromatherapy Associates** (voor massages en lichaamsbehandelingen) en met **Cosmedix & Natura Bissé** voor uitzonderlijke gezichtsbehandelingen.

Ons aanbod gaat verder dan alleen behandelingen; het zijn **deskundig samengestelde wellness ervaringen** die zijn ontworpen om je geest, lichaam en ziel nieuwe leven in te blazen. Onze missie is eenvoudig: **'Visit us once and stay with us forever.'**

info@amilda.nl • +31 70 219 2266 • Make your reservation at: www.amilda.nl
Bankastraat 101, 2585 EJ The Hague, The Netherlands

Archipelschool

In deze eerste editie van de Kinderpagina bijdragen van leerlingen van de Archipelschool

Isabella
groep 8

Musical

Hallo, Ik ben Isabella van de Archipel school! Ik ga je vertellen over de musical van groep 8. De keuzes waren: Het Gala vol Geheimen, dat gaat over een soort chaos gala. Vlam In De Pan, gaat over een restaurant dat nadat het koopcontract is getekend blijkt dat ze het restaurant moeten delen, ook is er een rivaal (macho nacho). Wij kozen voor camping de hooiberg, dat gaat over een camping/ boederij, meer kan ik er niet over zeggen. u en uw klas kan je musical natuurlijk ook maken Als je (met je klas) een musical maakt is het veel werk maar uiteindelijk krijg je dan een hele unieke Musical. Je maakt of kiest eerst een musical dan lees je samen of alleen het script en oefen de liedjes. Daarna komt de rollenverdeling en dan oefen je met de rollen. Als volg ga je de kleding en het decor maken. En na nog een paar keer oefenen is het zover!

Lego Leaguefinale

Op 9 maart was de FLL Lego League nationale finale in Den Bosch, wij (OBS Archipel Lego Busters) hebben een hele leuke dag gehad met allerlei workshops waaraan je mee kon doen zoals: Portret lego bouwen, robots programmeren en 3D printen. Ook was er een foto print apparaat waar je leuke foto herinneringen kon maken. Bij de wedstrijd hoorden drie onderdelen: robot jury, project jury (hiervoor moest je iets bedenken wat de mensheid kon helpen, ons idee was een tablet die mensen met een beperking kan helpen, wat Museum ook echt gaat gebruiken) en de robot wedstrijd, van alle teams die hadden aangegeven dat ze naar Houston (de wereld finale) wilden was het team Zunder de Muder van basisschool de Telgeborch uit Almelo de eerste. En gaat Emtlah&lid (HML) naar Noorwegen voor de Europa finale (vergelijkbaar met wereldfinale) en is tweede plaats geworden. Wij hebben helaas niks gewonnen maar hebben een super leuke dag gehad!

Ellen & Pia
groep 8

Jaap
groep 8

Tutoren

Wat vinden wij ervan dat we tutoren?

Wij vinden dat tutoren erg leuk is omdat je niet alleen een kind dingen leert maar ook dat je een band krijgt met de kinderen want, je hebt ze de helft van het schooljaar. Ook voelen de kinderen dan hoe ze kunnen leren zonder dat alles wordt gegeven door hun juf of meester. De kinderen zelf vinden het ook leuk om een tutor te hebben want dan kunnen ze praten met iemand die meer dicht bij dezelfde leeftijd komt, dan dat de juf en meester zijn.

Hoe gaat het eraan toe?

Het tutoren in groep 8 gaat best goed. We geven de kinderen veel en goed les. De kinderen die we tutoren vinden het zelf ook heel leuk want het is heel anders dan in de klas met de juffrouw en meester. Als we tutoren luisteren de kinderen erg goed ze letten goed op als we iets proberen uit te leggen. Soms zijn de kinderen erg energetisch, Maar dat hoort nou eenmaal bij kleuters. Wanneer er wordt gewerkt wordt er best wel eens wat gekletst maar het gaat vooral om het werken. Wij hebben nu allemaal een nieuw tutorkind gekregen. Je kom kiezen uit een kleuter uit groep 1/2 a, 1/2 b, en 1/2c en uit groep 3 en 4.

Kamp

Floor
groep 8

In groep 8 ga je op kamp. Misschien weet u het nog. In een kamphuis, in een tent of iets totaal anders.

Groep 8 van de Archipelschool ging naar Vleddar. Dat is een plaatsje in Drenthe. Het was een groot kamphuis met veel leuke activiteiten. Je kon daar voetballen, kletsen met je vriendinnen en nog veel meer. Elke dag was er een verschillende activiteit. Je kwam aan rond 15.00 en ging naar je kamer. Je ging je spullen op je bed neerleggen en daarna opruimen. Elke dag kwam er een inspectie om te kijken of je kamer was opgeruimd. Op maandag, was er geen activiteit. Je kon even uitrusten van de busreis, en de rest van de kinderen leren kennen. Er waren namelijk 2 scholen: De Archipel en de Galvanie. Wel was er een spannend verhaal, van de beheerder Gert.

Op de tweede dag was er werk aan de winkel. Beide scholen gingen de boswachter helpen. Ze moesten bomen omzagen met behulp van de leerkrachten. Dat was superleuk. Ze gingen allemaal met de fietsen. Ook ging je een workshop doen. Dat was heel gaaf. Ik heb bijvoorbeeld een bomendoosje gemaakt. Dat is een doos met dingen van de natuur. Zoals hout, stenen, bladen en meer! Op woensdag was het prehistorische dag. Dan ging je een 2 workshops doen. Bijvoorbeeld vuursteen bewerken of brons gieten. Dan had je wat om mee naar huis te nemen. Je kon ook helpen het eten voor te bereiden.

De volgende dag hadden we de fietstocht. Je ging een hele grote tocht maken door de bossen van Drenthe. Ook had je de bonte avond. Je had fleuro's kunnen verdienen. Die had je kunnen gebruiken voor het casino, die bezig was. Daarna was de disco. Sommige kinderen waren zelfs hees van het zingen. Rond 20.30 was het klaar, en ging iedereen naar bed. Op de laatste dag, ging iedereen inpakken. Zodra je je tas naar beneden had gebracht, ging je anderen helpen. Daarna ging je in de bus zitten en wachten. En uiteindelijk, om 15.00, ben je dan weer bij school. Zo ging de Archipel- en de Galvanieschool op kamp.

VREEMDE VOGELS IN DE ARCHIPEL

Een archipel aan vrouwen rondom Frits Lapidoth

Zijn naam viel al enkele malen in deze reeks: Frits Lapidoth (1861–1932), vreemde vogel bij uitstek. Hij was journalist, dichter, occultist, gevreesd theatercriticus, echtgenoot van Héléne Swarth, onverbeterlijke schuinsmarcheerder, *amant* van de wereldberoemde Amerikaanse danseres Isadora Duncan en auteur van een van de decadentste romans uit onze literatuur.

Lapidoth en Swarth vormden een onwaarschijnlijk duo, een goedlachse bon vivant naast een niet al te vrolijke dichteres, in 1910, verbaasde niemand bij ons in de buurt. Sinds hun huwelijk, in 1894, hadden zij eerst samen in een pension in de Celebesstraat gewoond en daarna in een eigen woning aan de Borneostraat. Toen Lapidoth verlost was van het 'zingend hart der Tachtigers' – zo noemde Willem Kloos de gevierde dichteres – sloeg hij letterlijk en figuurlijk een hoek om en betrok hij een riant herenhuis aan de Riouwstraat 63, met aan zijn zijde zijn nieuwe vlam, de weduwe Anna C.W. van der Ven, en haar twee jonge zontjes.

Frits leidde een druk sociaal leven en moest als kunstredacteur van diverse dagbladen en tijdschriften zijn tijd verdelen tussen cocktailparty's en broodschriftverij, wat hem weinig tijd liet voor het produceren van sonnetten of romans. Die tijd had hij nog wel toen hij als jonge correspondent in Parijs verbleef, waar hij zich in artistiek-lichtzinnige kringen bewoog en de sonnettenbundel *Marfa* (1889) schreef, volgens Van Deyssel 'het slechtste wat in jaren en jaren in ons land is uitgegeven'. Kort daarna ontstond de roman *Goëtia* (1893), een curieuze zedenschets van een decadent milieu in Parijs, met in de hoofdrol een Russische actrice die, liggend op een berenvel, in ether gedrenkte aardbeien eet en zich geheel naar de tijdgeest overgeeft aan verdovende middelen, seksuele uitspattingen en duivelsbezweringen. Swarth-biograaf Jeroen Brouwers veronderstelt dat Lapidoth deels uit eigen waarneming schreef. Feit is dat Lapidoth zijn hele leven heimwee naar die Parijse tijd zou houden.

Na de scheiding was Héléne Swarth naar Gelderland vertrokken, maar zij keerde ieder jaar terug naar de Archipelbuurt, waar zij steeds op een ander adres een paar maanden verbleef. Haar dichtbundel *Eenzame paden* (1916), met daarin poëtische hoogstandjes als 'Doodgeboren', 'Vermoorde liefde', 'Allen gelaten' en 'Begraven liefde', geeft voedsel aan de gedachte dat zij de breuk met Frits Lapidoth maar moeilijk te boven kwam. Hoe vaak zal zij daarbij niet hebben terug-

“
Lapidoth en Swarth vormden een onwaarschijnlijk duo, een goedlachse bon vivant naast een niet al te vrolijke dichteres

gedacht aan de avonden dat Lapidoth bij hen thuis, in een belendende kamer, zich vermaakte met wuften types en haar daarvan later verslag uitbracht?

Bij zijn zestigste verjaardag, in september 1921, werd Frits Lapidoth als journalist en letterkundige in het zonnetje gezet. 's Ochtends kreeg hij in de Riouwstraat onderwijsminister De Visser op bezoek, vergezeld van secretaris-generaal C. Feith. Lapidoth werd benoemd tot officier in de Orde van Oranje-Nassau, waarbij de minister de vrouw van Frits en passant als 'voorbeeldig en uitnemend' typeerde. Een huldingingscomité, met daarin onder andere burgemeester J.A.N. Patijn (woonachtig aan het Bankplein 3), Louis Couperus, Ina Boudier-Bakker, Jan Toorop, Willem Royaards en enkele museumdirecteuren, onthaalde de jubilaris 's middags op een drukbezochte receptie in Pulchri. In zijn dankwoord zei Lapidoth dat het boek met de talrijke handtekeningen hem en zijn echtgenote tot een blijvende herinnering zou zijn. Wat zal Héléne Swarth die dag hebben gedaan, vroeg Jeroen Brouwers zich af.

In 1929 was het de beurt aan Héléne. In de Malakkastraat 104, bijna op gehoorsafstand van Frits, vierde zij haar zeventigste verjaardag. Ook voor haar werd een huldingingscomité samengesteld, niet zo prominent, en ook zij kreeg een lintje, geen officier maar ridder. Misschien gaf ze daarom een wat nijdig kranteninterview, waarin ze voor de zoveelste keer terugkwam op het haar aangedane leed. Toch bleek zij niet de enige met een gebroken hart. Tijdens een reisje door Duitsland speelde een oude hartkwaal Lapidoth parten, hij overleed eind oktober 1932 in Bad Nauheim, een pittoresk stadje in Hessen dat niet hem maar Elvis Presley een standbeeld zou gunnen.

De overledene werd vanuit zijn huis aan de Riouwstraat te ruste gelegd op de Algemene Begraafplaats aan de Kerkhoflaan. Naast kransen en bloemen waren er volop warme woorden en loftuigen van collega's, onder wie museumdirecteur Van Nouhuys en schrijver Henri Borel, die Lapidoth roemde om zijn belezenheid. De naam van zijn ex werd in de overlijdensberichten nergens genoemd. Mogelijk zat zij op de dag van de begrafenis in haar kamer op de Batjanstraat 28 te luisteren naar de doods klok van even verderop. Het zou nog zeven jaar duren voor zij uit haar pen liet vloeien: 't is Lente – En ik breng je wat blanke narcissen.'

José Buschman

dieren quiz

Gaby
groep 8

Welk dier heeft achtpoten?

- octopus
- gekko
- leeuw
- spin

Wat is het snelste dier ter wereld?

- haai
- paard
- cheeta
- whippet

Wat is het grootste dier ter wereld?

- neushoorn
- walvis
- blauwe vinvis
- olifant

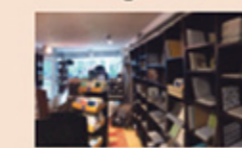
Welk dier leeft het meest in Nederland?

- hond
- eekhoorn
- wolf
- kat

antwoorden: 1d 2c 3c 4b

advertenties

De Tegelkunst

Verkoop en uitvoering: vakmanschap voor restauratie, reparatie en onderhoudsadvies op maat

Javastraat 106
2585 AV Den Haag

070-3630112 of 0651303770

Email: info@detegelkunst.nl

Voor openingstijden zie:
www.detegelkunst.nl

De Haagse Boekery

Literatuur ~ Kinderboeken

Antroposofie ~ Filosofie

en heel veel kunstkaarten.

English books – Deutsche Bücher

Commande de livres français

Frederikstraat 24 • 2514 LK Den Haag
(070) 346 48 00 • info@haagseboekery.nl
www.haagseboekery.nl

Celeste Parfums

Aqua di Parma
Carthusia
Creed - Diptyque
Etro - Goutal
Guerlain - Hermès
Parfums Houbigant
Serge Lutens - Trudon
Van Cleef & Arpels

Frederikstraat 963
www.celeste-parfums.nl

advertenties

THUIS IN ARCHIPEL

VANHUYSE
partner in wonen

Astrid Soeters
Register-Makelaar

astrid@vanhuysen.nl | 070 320 60 60

APOTHEEK NAUTA

• Bankstraat 60, 2585 EP Den Haag
Telefoon (070) 354 00 70
• Javastraat 5
Telefoon (070) 365 60 62

Geopend maandag t/m vrijdag van 8.30-17.30 uur. Op zaterdag van 10.00-14.00 uur alleen Bankstraat.

Ook voor bezorging aan huis of op het werk (op het voor u gewenste tijdstip en kosteloos)

estater
Goed nalaten moet je niet nalaten

Estater adviseert en begeleidt mensen vanaf 55 jaar.

- Nalatenschaapsplanning
- Financieel overzicht
- Levenstestament
- Testament
- Afwikkeling

Carel van Vredenburg

WWW.ESTATER.NL INFO@ESTATER.NL
DEN HAAG 070 204 2061

PARKSTAETE
SCHILDERWERKEN

www.parkstaeteschilderwerken.nl

Alexanderhoeve

Martin Willems | Hair Art

Bankstraat 103 A
2585 EJ Den Haag
tln 070 35 44 612

Voor 't laatste nieuws @ archipelwillemspark.nl

ANNETTE POLDERMAN
LIJSTEN / ENCADREMENTEN

CHR. TH. JEHEE
STEENHOUWERIJ
NATUURSTEENHANDEL

Gevelbekleding - Schouwbekleding
Dorpels en Neuten - Trapbekleding
Vloeren - Vensterplaten
Grafmonumenten

Sumatrastraat 30 Tel. (070) 350 44 80
2585 CS Den Haag info@jhee.nl

Een thuis zoek je samen met **Estata**.

Met onze persoonlijke aandacht, unieke netwerk en brede aanbod zorgen wij ervoor dat jij krijgt waar je echt blij van wordt!

www.estata.nl

070 350 70 50 info@estata.nl

Marceline Strumpler
NVM register makelaar taxateur

Margot Koenen
NVM register makelaar taxateur

AANKOOP | VERKOOP | AANHUUR | VERHUUR | BEHEER | TAXATIES

ARCHIPEL 75 JAAR
ZONWERING & ROLLUIKEN

Al 75 jaar aan de top van schaduw en stijl, uw vertrouwde keuze voor alle seizoenen!

Markiezen | Knikarmschermen | Uitvalschermen | Screens | Binnenzonwering | Rolluiken | Horren

www.archipelzonwering.nl | Paramaribostraat 143 | 070 346 1770

MEIJER FINANCE

Marius Meijer AA/RB

Javastraat 14
2585 AN 's-Gravenhage
Tel.: 070 - 360.02.32
www.meijerfinance.nl

Fysiotherapie
Manuele therapie
Psychosomatiek
Medische Fitness & Revalidatie
Dry Needling
Zwangerschaps gerelateerde klachten
ClaudicatioNet Looptraining

Sumatrastraat 205
2585 CP Den Haag
070 - 3503990

Locatie "De Bataaf"
Ver Huëllweg 2
2585 JC Den Haag
070 - 3506944

www.archipelfysiotherapie.nl

Music was my first love

Muziek verbindt

Muziek verbindt, wordt vaak gezegd. In de praktijk worden conflicten op het wereldtoneel helaas niet door musiceren opgelost, toch brengt de muziek soms wel degelijk mensen nader tot elkaar.

Zo ontmoeten fluitiste Marijke de Jong en klarinettist Richard Braakenburg elkaar in het orkest Musica. 'Hij zat achter mijn rug te spelen, dat was een lekker bedje voor mijn spel', zegt Marijke. Inmiddels zijn ze ruim vijftig jaar samen. Marijke is kunsthistorica en was een aantal jaren directeur van het museum Panorama Mesdag, Richard was tot zijn pensionering beleidsambtenaar bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Muziek heeft altijd een grote rol in hun beider leven gespeeld. Marijke begon op haar negende met dwarsfluit en speelt in drie verschillende orkesten, in het reeds genoemde orkest Musica, Carpe Diem en het North Sea Symphony Orchestra. Het zijn amateurorkesten, een echte auditie wordt niet afgenomen maar er wordt wel gekeken naar je ervaring en niveau. Met dat laatste orkest gaat Marijke komend najaar op

tournee naar Parma. Daarnaast volgt ze nog altijd lessen. 'In een orkest spelen is heel leuk, maar je moet wel blijven. Op les haal je veel op, je maakt sprongen'.

Richard vervulde op vijftienjarige leeftijd de blokfluit voor de klarinet. Het orkestspel heeft hij jaren geleden achter zich gelaten maar hij speelt in een trio met een pianist en een zanger. Hoewel zijn hart ligt bij muziek van rond 1800 repeteert hij op dit moment samen met Marijke en drie andere blazers het sextuor voor blaaskwintet en piano van de twintigste-eeuwse Francis Poulenc. Met Romantische muziek heeft hij niet veel, ook niet met de voor de klarinet belangrijke componist Brahms, 'wat voor een klarinettist bijna een doodzonde is'. Vooral de opera's en pianoconcerten van Mozart zijn hem zeer lief. Marijke speelt het liefst Bach, maar met de orkesten voert ze

In een orkest spelen is heel leuk, maar je moet wel blijven

regelmatig moderner repertoire uit. 'Je komt zo repertoire tegen dat je anders niet zo snel zou spelen. Door het veel te spelen ga je meer horen en het ook meer waarderen'.

De klarinet heeft zeer veel verschillende uitvoeringen, meer dan welk ander instrument. Zo zijn er bijvoorbeeld de C, Bes, A, Es-klarinet en de alt-, bas- en contrabasklarinet. In een symfonieorkest worden tegenwoordig vooral de Bes- en de A-klarinet gebruikt. De aanduiding Bes of A wil zeggen dat wanneer een C wordt gespeeld, een Bes of A klinkt. Afhankelijk van de toonsoort wordt de Bes- of A-klarinet ingezet. 'Zelfs binnen één symfonie worden soms beide typen gebruikt. Klarinettisten hebben altijd twee instrumenten bij zich', legt Richard uit.

Naast het dagelijks oefenen in hun appartement op de bovenste verdieping van het Megaron-gebouw aan het Burgemeester De Monchyplein en het spelen in gezelschappen doen Richard en Marijke nog veel om de cultuur en muziekbeoefening te ondersteunen. Marijke is onder andere actief in het bestuur van Muzee en werkt aan een boek over de Italiaanse jaren van M.C. Escher. Richard is bestuurslid en vrijwilliger bij de Haagse Muziek Academie, gevestigd in het Berlagegebouw aan de Raamweg. **so**

Enten is een oude techniek, die reeds bij de Romeinen in gebruik was

Baden in onschuld

Kijken en bekeken worden

Een overbuurman had de gewoonte om op warme dagen ongekleeft in zijn huis rond te lopen. Zo zeemde hij ook zijn ramen aan de straatkant. Binnenshuis, dat wel.

Het was geen aantrekkelijk gezicht, maar je hoefde er ook niet per se naar te kijken. Het was zijn zaak, vonden ze. Niemand in de straat zeurde erover. Maar het kan ook anders uitpakken.

Een buurtgenoot kreeg onlangs bezoek van de politie. Hij was gezien in zijn blootje voor zijn badkamer raam. Binnenshuis in zijn badkamer aan de achterzijde, die hij al veertig jaar gebruikte. Niemand had hem er over aangesproken. Maar iemand had wel de politie gebeld.

Zelf heb ik een douche van waaruit ik ook van een mooi uitzicht kan genieten over de omgeving. Nooit is het iemand opgevallen. Maar het blijft uitkijken...

JW

Bomen met een naad

Bomenstichting Den Haag

Bomen hebben doorgaans min of meer dezelfde vorm, een kroon met daaronder een gladde of gegroefde stam en een wortelgestel ondergronds dat meestal verder reikt dan de kroon. Bij een boom in stedelijke omgeving zult u wellicht wel eens een scherpe naad in de schors hebben gezien; het lijkt net alsof een afgezaagde stam op een ander stuk stam is 'geplakt'. In feite is dat ook zo. Gecultiveerde soorten worden vaak geënt, dat wil zeggen dat een jonge scheut van een boom schuin wordt afgesneden en op een jonge onderstam van een nauw verwante, wilde soort wordt vastgezet. Na verloop van tijd vergroeien de scheut en het stammetje en groeien samen uit tot een boom waarin de eigenschappen van de onderstam en de ent zijn verenigd.

Enten is een oude techniek, die reeds bij de Romeinen in gebruik was, vooral bij fruitbomen en de druif. Nog altijd

worden bij de fruitteelt bomen uitsluitend vermeerderd door enten. Ras-sen worden gekweekt op specifieke eigenschappen zoals smaak. Door het veredelen gaan echter ook goede eigenschappen van de wilde boom verloren. Daarom worden scheuten geënt op een wilde onderstam, waardoor eigenschappen met betrekking tot de opname van voedingsstoffen uit de bodem behouden blijven. Daarnaast zal een geënte boom sneller vrucht zetten, het duurt immers jaren voordat een boom die uit zaad is gekweekt vruchten draagt. Alle druivensoorten die in Europa gekweekt worden, zijn geënt op een Amerikaanse soort die resistent is tegen de druifluus. Het enten van kweeksoorten is ook noodzakelijk voor het behoud van het ras, aangezien nageslacht uit zaad door kruisbestuiving andere eigenschappen heeft gekregen.

Niet alleen in de fruitteelt, maar ook bij de kweek van bomen zoals de prier-beuk, de treurbeuk en de pried-ier worden bomen geënt. Het gaat hier niet om gekweekte soorten maar om

spontane afwijkingen, zoals hangende takken bij de treurbeuk of juist grillig gevormde takken bij de pried-ier. De afwijkende takken worden op een onderstam van de 'gewone' soort geënt, waardoor de treur- of priedvorm tot boom uitgroeit.

In onze buurt zijn enkele mooie voorbeelden van geënte bomen te zien. De purperbeuk in de tuin van Bankplein 3 heeft een zichtbare naad. Maar ook bij de eerste van drie Krimlinden (Tilia x europaea 'Euchlora') op de Schelpkade, gezien vanuit de Javastraat is duidelijk de onderstam van de ent te onderscheiden. De Krimlinde werd in 1860 voor het eerst gekweekt in Duitsland en heeft typisch afhangende takken. Deze cultivar wordt geënt op een onderstam van de klein bladige of winterlinde (Tilia cordata). Op begraafplaatsen tenslotte is de kans dat u geënte bomen tegenkomt heel groot. Treurbeuken en pried-ieren worden vanwege hun vorm veel op begraafplaatsen aangeplant. **so**

bomenstichtingdenhaag.nl

Architectuur
Archipel/Willemspark

Vier hoeken, vier stijlen

Stedenbouw was in de negentiende eeuw veelal niet meer dan het trekken van lijnen op een stuk (vetvrij) papier. Negentiende-eeuwse kaarten tonen onze buurt met de Laan Copes van Cattenburgh en de kruising met de Balistraat waarbij standaard bouwmassa's zijn ingetekend. Zo is het echter niet uitgevoerd.

Aan alle vier hoeken van de kruising is in de loop der tijd een verschillende stedenbouwkundige invulling gegeven. Op een van de hoeken ligt een al van voor de negentiende eeuw daterend boerderijtje. Op de andere hoeken heeft iedere bouwer de rooilijnen (de grens tot waar gebouwd mag worden) anders geïnterpreteerd.

Op de 19e-eeuwse kaart ontbreekt het boerderijtje in rurale stijl dat uiteindelijk toch overeind bleef en nu nog bestaat. Je kunt je met een beetje fantasie voorstellen hoe het ooit lag in zijn groene omgeving. Het sluit nu direct aan op de huizen die eind negentiende eeuw aan de Balistraat zijn opgetrokken. Het boerderijtje mist al lang zijn landerijen die aan de voorzijde zijn vervangen door de Laan Copes, tegenwoordig een drukke verkeersader met voorbijrazende auto's.

Het oude boerderijtje met op de achtergrond de al eerder behandelde barokke villa.

Het eclectisch woonhuis op Balistraat 88.

Aan de overzijde van het oude boerderijtje is aan de Balistraat 88 een woonhuis gebouwd met een tuin aan de Laan Copes. Het heeft een grote erker en een balkon aan de tuinzijde. De bouwmassa ligt terug van de kruising. De stijl is eclectisch zoals het merendeel van de huizen in de Archipelbuurt.

De stijl van de op de derde hoek gelegen barokke villa is een knipoog naar de Franse architectuur die destijds opgeld deed. In de december-editie van 2023 onze wijkkrant beschreef ik deze villa in rode baksteen met witte ornamenten. Het huis ligt terug van de kruising en heeft een ommuurde tuin. Deze ommuring is recent aangebracht ter vervanging van het hekwerk van daarvoor.

Opvallend element aan de zuidzijde van de kruising is de gebogen bouwmassa aan de Balistraat nr. 86 en helemaal doorlopend langs de Laan Copes van Cattenburgh. Het blok in Haagse Schoolstijl (Haagse moderne, zakelijke variant van de Amsterdamse

School) dateert uit 1929. Maximaal is gebruik gemaakt van het beschikbare oppervlak van het perceel voor bewoning. Het heeft fraaie details in baksteen in de stijl van de vermaarde Amerikaanse architect Frank Lloyd Wright met verticale muurdelen in bakstenen bij de voordeuren. Loggia's op de bovenverdieping vallen op door stijlvolle gietijzeren hekwerken op de balustrades. De okerkleurige betonbanden passen goed bij de bruinrode kleur van de gevelsteen.

Het pand in Haagse Schoolstijl, Balistraat 86.

De kruising Laan Copes/Balistraat is illustratief voor hoe destijds werd gedacht over planologie en stedenbouw. Veel werd aan het toeval en de gegevens van het terrein overgelaten en bepaald door de architectuur-opvatting van de architect/bouwer. Zo ontstond diversiteit. Het is de moeite waard om een keer de grote verscheidenheid in bouw op deze locatie te bekijken.

Bart Brouwer

Graag leid ik u rond in het Archipel/Willemspark
bartelebrouwer@gmail.com

advertentie

Alexandria
GARANTIE AANNEMERS
EST. 1920

alexandriabv.nl

't Klokhuis WIE DOET WAT?

Sinds 2012 regelt Marieke Kisman de wijkbus. Dat doet ze twee dagen per week met drie andere vrijwilligers vanuit 't Klokhuis.

Marieke Kisman

De buurtbewoners die zelf niet meer zo mobiel zijn en om die reden aangewezen op de wijkbus, worden voor hun afspraken bij arts, fysiotherapeut, kapper of anderszins, door haar ingeroosterd. Sinds een aantal jaren gaat dat per computer. Marieke komt altijd met haar eigen laptop naar 't Klokhuis. Per rolstoel: in 2013 werd haar linkerbeen en twee jaar geleden haar rechterbeen geamputeerd. Een gevolg van diabetes type 1 waar ze sinds haar 18de aan lijdt. Inmiddels is ze 73 en gaan ook haar ogen sterk achteruit. Het is indrukwekkend om te zien hoe positief en

met humor ze, ondanks haar eigen handicap, de bellers te woord staat. Die kent ze na al die jaren allemaal persoonlijk. En gezien de hoge gemiddelde leeftijd van de bellers, vergt dat het nodige geduld.

Marieke woont geheel zelfstandig gelijkvloers en heeft een heerlijke achtertuin. Vanwege die achtertuin, kan ze tot haar grote plezier een poes houden. Beenprothesen waren in haar geval niet mogelijk, dus ook thuis is ze volledig aangewezen op de rolstoel. Toen een aantal jaren geleden haar douche werd aangepast, is er door de aannemer onvoldoende doorgedacht. Dat heeft ertoe geleid, dat ze een soort hindernisparcours moet afleggen voordat ze goed en wel onder de douche kan: via de wc-bril van het ene krukje op het andere bereikt ze haar doel. Dat heeft al een keer tot vallen geleid. Gelukkig heeft ze een waterdicht alarm om haar pols, zodat ze om hulp kan vragen.

Gezien haar afnemende zicht, heeft ze een flink groot tv-scherm aangeschaft. Haar favoriete programma? Met een beetje gêne zegt ze: The Bold and the Beautiful. Even verdwijnen in een hele andere wereld. Kinderen kunnen haar op straat in het voorbijgaan met grote ogen

“Het is indrukwekkend om te zien hoe positief en met humor Marieke de bellers te woord staat

aankijken. Soms komt er eentje naar haar toe en vraagt wat er met haar benen is gebeurd. Dan zegt ze dat haar benen heel veel pijn deden en dat de dokter toen zei: kom maar hier, dan zal ik ze er afhalen. Dan doet het geen pijn meer. Voor kinderen is dat een hele geruststelling. In tegenstelling tot de volwassenen, zijn ze gelukkig nog naïef genoeg om zich de gevolgen van deze drastische ingreep, niet te realiseren Marieke leeft er dapper mee verder en door haar toedoen zorgt ze ervoor, dat andere minder mobiele wijkgenoten, met de wijkbus hun bestemming bereiken. **KK**

't Klokhuis zoekt vrijwilligers!

Wij zoeken vanaf juni 2024 gastheren en -vrouwen voor ons wijkcentrum 't Klokhuis, Celebesstraat 4 in de Archipel wijk. Voor in de ochtend van 10.00 - 12.00 uur en/of in de middag van 14.00 - 16.00 uur.

Houdt u van contact met mensen en vindt u het leuk om een of meer dagdelen in de week of maand mensen welkom te heten en zich 'thuis' te laten voelen? Meld u dan aan.

Wat ga je doen?

- Creëer en begeleid stimulerende activiteiten voor bezoekers.
- Breng gezelligheid en saamhorigheid in 't Klokhuis.
- Luister naar verhalen, deel ervaringen en versterk de band tussen buurtbewoners.
- Geef informatie over activiteiten in 't Klokhuis.

Dit is een waardevolle, gevarieerde vrijwilligersfunctie waarbij u in contact komt met wijkbewoners, zelfstandig kunt werken en een belangrijke bijdrage levert aan de sfeer in de wijk.

Voor meer informatie kunt u bellen met

Tjebbe Ypma (voorzitter) 06 28 53 48 45 of Patricia Maitland (secretaris) 06 28 77 53 36.

Schakelpunt

Florence
Burgemeester
Patijnlaan 1900

Wisseling van de wacht bij Rijk Leven

Er is wisseling van de wacht bij Rijk Leven. Coördinator Ilse Mijnhart stopt na 4,5 jaar bij het Schakelpunt om een andere uitdaging binnen Florence aan te gaan. Ilse gaat starten als seniorencoach bij Verpleeghuiszorg Thuis en ze gaat in het Team Zorgvernieuwing aan de slag. Ze heeft inmiddels afscheid genomen op het Schakelpunt. Haar opvolger is Yasmine Abalhof, die we in de volgende editie van de Wijkkrant nader zullen introduceren.

Programma Activiteitencentrum 't Klokhuis

Dagelijks geopend! Voor koffie en thee, gebruik lectuur en computers in de ontmoetingsruimte

van 09.00 tot 16.00 uur
vrijdags tot 15.00 uur

MAANDAG

Gym voor Ouderen (MBVO) 55+
aanvang 09.30 uur (Er zijn 3 lessen)
Pannenkoeken, vers gebakken
Start weer vanaf 6 mei!
Yoga op de stoel
aanvang 12.15 uur » tot 13.15 uur
Tafeltennis
aanvang 13.30 uur » tot 15.00 uur

DINSDAG

Sport Grondoefeningen
dames 16.30 uur » heren 17.45 uur
Juridisch spreekuur
Elke laatste dinsdag van de maand
aanvang 19.00 uur » op afspraak
Bouwkundig spreekuur
Elke derde dinsdag van de maand
aanvang 19.00 uur » op afspraak

WOENSDAG

Oogvereniging
Elke 1e woensdag van de maand
Koempoelelan
Elke 2e woensdag van de maand
Sodurado voor 5-15 jaar
aanvang 16.15 uur
Alexander Techniek
—op afspraak
Sport Grondoefeningen
Heren 19.30 uur

DONDERDAG

LabWest prikpost
aanvang 10.30 uur » tot 11.15 uur
Alexander Techniek
—op afspraak

VRIJDAG

Bewonersorganisatie Archipel/Willemspark
aanvang 09.00 uur
Klei- en boetseerclub
aanvang 10.00 uur » op afspraak
Bibliotheek
aanvang 13.30 uur » tot 15.00 uur
Hulp bij smartphone, tablet of laptop
—op afspraak

ZATERDAG

Sport Grondoefeningen
Heren 09.30 uur

Wijkbus STAP-IN
Elke ochtend 09.00 tot 10.00 uur
© 070 352 04 16

Activiteitencentrum 't Klokhuis
Celebesstraat 4, © 070 350 35 11
stichtinghetklokhuis@live.nl

stichtinghetklokhuis.nl

AchterOp

A\W

Feest in Het Schakelpunt

Joop Fletterman honderd jaar!

22 april jongstleden was het een drukte van jewelste in Het Schakelpunt. Daar vierde onze buurtgenoot Joop Fletterman zijn honderdste verjaardag, samen met zijn drie dochters, zijn kleinkinderen, zijn achterkleinkinderen en niet te vergeten zijn vele kennissen die hij dagelijks ontmoet bij de koffieochtenden. De locoburgemeester was hem een dag eerder al komen feliciteren. Den Haag telt 109 100-jarigen. Dat is welgeteld eens in de drie dagen een 100-jarige! Met die frequentie kan je van burgemeester Van Zanen niet verwachten de taak om te feliciteren, altijd persoonlijk te vervullen.

In de ruimte, die feestelijk was versierd met slingers, prijken drie goudkleurige ballonnen achter de stoel van de jarige Joop. Samen vormden ze het getal 100.

Ook op de taartjes prijken vlaggetjes met '100'.

Joop Fletterman woont al meer dan twintig jaar boven het Schakelpunt, in het naar zijn zeggen allermooiste appartement van het gebouw, met een prachtig uitzicht en in de winter bij zonnig weer zó lekker warm, dat hij de verwarming zelfs laag moet zetten. Helaas alleen, zonder zijn vrouw Tine, die tien jaar geleden overleed en met wie hij sinds 1954 getrouwd was. Samen met haar leidde Joop vele jaren de bridgeclub in 't Klokhuis. Met zijn stevige stem en bulderende lach na een goede grap, is hij een duidelijk aanwezig gast bij de koffie. Zijn gehoor is ondanks zijn gehoorapparaten steeds meer beperkt, wat hem belet alles te kunnen volgen bij een algemeen gesprek. Op vrijdag komt Loes, zijn vaste huishoudelijke hulp mee koffiedrinken in het Schakelpunt. Dat doet ze al jaren en om die reden wordt ze als vaste gast beschouwd. Behalve de huishoudelijke hulp die Loes een maal per week biedt, kan Joop nog steeds goed voor zichzelf zorgen. Hij doet zelfstandig zijn bood-

schappen en besteedt als altijd veel zorg aan zijn uiterlijk: jasje dasje!

De jarige spreekt vol lof over zijn vader die hem een strenge opvoeding gaf waar Joop nog altijd dankbaar voor is. Hij noemt hem zeer vooruitstrevend. Zijn vader was fel tegen het kolonialisme, tegen het discrimineren en vernederen van mensen met een donkere huidskleur. Joop deed na zijn eindexamen MULO, een avondopleiding bij de HBS, waarna hij kwam te werken op kantoor bij de BOVAG. Joop is heel trots op wat zijn kinderen en kleinkinderen hebben bereikt: allemaal zijn ze hoogopgeleid.

Joop zegt eerlijk de jaren wel te voelen, maar er komen twee mooie familie evenementen aan: de geboorte van nog een achterkleinkind en het huwelijk van zijn kleinzoon. Dat wil hij maar al te graag meemaken.

We wensen Joop een gezond en gelukkig nieuw levensjaar toe en nog heel veel fijne koffieochtenden in het Schakelpunt!

KK in samenspraak met de betrokkenen

Huiskamerbridge in A\W

Al sinds 2017 bestaat in onze buurt de huiskamerbridge. Voor het komende seizoen, dat loopt van oktober 2024 tot en met mei 2025, is de inschrijvingsperiode geopend. Zowel gevorderden als spelers met enige ervaring (denk aan eenvoudige biedafspraken als Stayman) kunnen meedoen.

Het zit als volgt in elkaar. Eens per maand speel je tegen een ander paar. Het spel-scheur en de gegevens van je 'tegenstan-

ders' krijg je van de organisatie. Vervolgens spreek je onderling af bij jezelf of bij hen thuis. De precieze datum en het tijdstip in die maand zet je in een digitaal planningsschema. Alle deelnemende paren spelen in een maand dezelfde 16 spelletjes, zodat de resultaten kunnen worden vergeleken. De organisatie rekent de stand uit en stuurt (alleen) de top-10 naar de deelnemende teams. Want het motto is: spelen is belangrijker dan winnen en aan verliezen doen we niet.

Voorwaarden voor deelname: (1) tenminste één speler van ieder paar woont in de wijk en (2) je kunt min. 7 van de 8 maanden meespelen. De kosten €5 p.p. per seizoen.

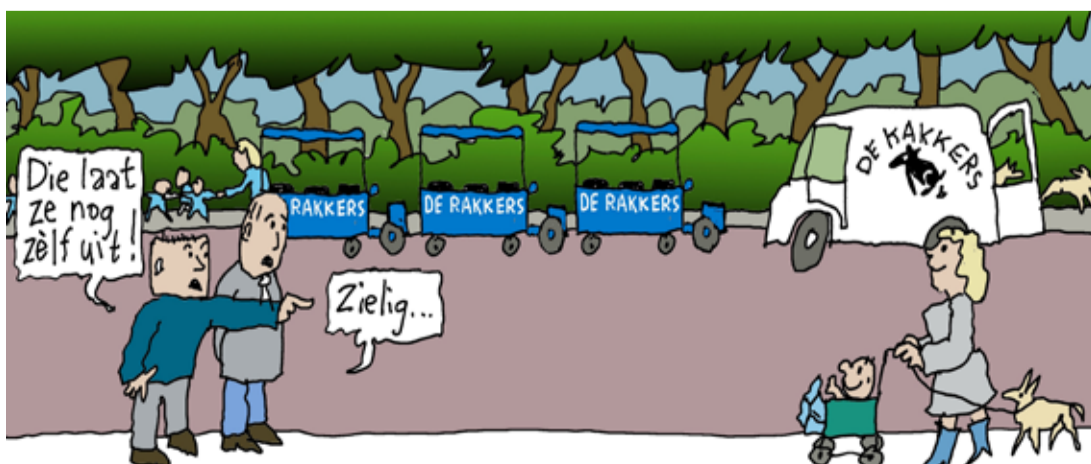
Wil je meedoen? Geef je dan – uiterlijk 8 september – per e-mail bij mij op. Per paar of individueel. Het aantal paren is niet onbeperkt; wie het eerst biedt ...

Auke Bloembergen
auke@flowermountains.nl | T. 06 20 43 45 47

Te
kijk
in de
wijk

Jos Lammers
instagram: joslamcomics

Fietsvlonder aanvragen

In onze Archipel en Willemsparkbuurt wordt door veel bewoners geklaagd over gestalde fietsen op vaak smalle stoepen. Het is een van de op te lossen knelpunten die genoemd werden bij de opstelling van onze nieuwe wijkagenda.

Een voor de hand liggende, al langer bestaande en door de gemeente geboden oplossing is het installeren van een, in eerste instantie tijdelijk, fietsvlonder op straat, op de plek van één autoparkeerplek. Op zo'n vlonder kunnen acht fietsen worden geplaatst. Als het vlonder een succes blijkt kan de gemeente er een vaste fietsparkeerplek van maken.

Aan het begin van de Delistraat bij de Koninginnegracht is zowel een tijdelijk fietsvlonder als een vaste fietsparkeerplek te bewonderen. Een van de initiatiefnemers, Yvonne Gerritsen, licht de procedure toe: 'Een tijdelijk fietsvlonder is heel makkelijk aan te vragen via de website van de gemeente Den Haag (https://www.denhaag.nl/nl/verkeer-en-vervoer/fietsen/fiets_vlonders-een-plank-met-fietsbeugels/). Of mail naar fietsparkeren@denhaag.nl. Het proces verloopt heel gestructureerd: je hebt handtekeningen nodig van de buren naast en tegenover je.'

'Samen met de gemeente kiezen bewoners vervolgens een geschikte plek op straat. Dan kom je op een wachtlijst en na verloop van tijd wordt de fietsvlonder geplaatst. Een tijdje daarna volgt een enquête in de straat en als er voldoende enthousiasme is – en dat was er bij ons – wordt de plek van de vlonder 'verstoep' tot een definitieve fietsparkeerplek. Al met al duurde het een jaar tot alles klaar was. We zijn er heel blij mee, de plek wordt goed gebruikt en staat altijd vol. Van zwerffietsen hebben we geen last en de stoep is weer vrijer. We hebben er ook nog plantenbakken naast gezet om het aantrekkelijker te maken. Maar je kunt ook denken aan het planten van een boom.'

Het lijkt een zinnige formule voor onze wijk. **AH**

5 mei: Vlaggen voor vrede kan niet uitbundig genoeg!